

Resultaten onderzoek particuliere klinieken en zelfstandige behandelcentra 2015

In de tweede helft van 2015 heeft de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) administratiecontroles uitgevoerd bij 50 instellingen binnen de doelgroep van particuliere klinieken (klinieken) en zelfstandige behandelcentra (ZBC's). De controles zijn een vervolg op de in 2012 en 2014 uitgevoerde bedrijfsinspecties bij de algemene ziekenhuizen op de naleving van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen¹. Op grond van de resultaten van deze inspecties heeft de ILT besloten het toezicht op het vervoer van gevaarlijke (afval) stoffen, waaronder medisch- of specifiek ziekenhuisafval (SZA) en patiëntenmonsters, ook te onderzoeken binnen de doelgroep van klinieken en ZBC's.

Handelingen met gevaarlijke (afval)stoffen die gerelateerd zijn aan het vervoer, zoals verpakken, vervoeren, laden, lossen of het aanbieden voor vervoer door derden, vereisen kennis en inzicht van de wettelijke voorschriften. De resultaten van twee in 2014 uitgevoerde try-outs gaven de ILT een indicatie dat deze doelgroep onbekend is met haar plichten en verantwoordelijkheden zoals vastgelegd in de Wet vervoer gevaarlijke stoffen. De ILT heeft haar controles begin 2015 schriftelijk aangekondigd bij ruim 600 instellingen en specifieke informatie voor deze doelgroep op haar website geplaatst.

Ook heeft de ILT samenwerking gezocht met de brancheorganisatie voor zelfstandige klinieken in Nederland (ZKN). De ZKN heeft een belangrijke bijdrage geleverd door in te spelen op de informatiebehoefte van haar leden met betrekking tot de naleving van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen. Vanaf medio 2015 heeft zij opleidingen georganiseerd voor het omgaan met gevaarlijke stoffen en een geïllustreerde vragenlijst ontwikkeld voor haar leden. Door het invullen van deze vragenlijst wordt duidelijk aan welke voorschriften van het vervoer van gevaarlijke stoffen moet worden voldaan.

De inspectieresultaten van 2015 laten relatief hoge overtredingpercentages zien van diverse voorschriften, zoals vermeld in onderstaande tabel. De ILT constateert dat de bezochte instellingen onvoldoende bekend zijn met de voorschriften voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Alle onderzochte instellingen hebben waar nodig de vastgestelde overtredingen gecorrigeerd.

Inspectieresultaten 2015

In 2015 zijn controles uitgevoerd bij 50 instellingen. De resultaten zijn in onderstaande tabel weergegeven. Onder de tabel is een toelichting gegeven op de geconstateerde overtredingen.

	Omschrijving overtreding	Toepasselijk ADR voorschrift	Aantal ²	Overtredingen	
				Aantal	%
1.	Opleiding van betrokkenen bij het vervoer	Hoofdstuk 1.3	49	48	98,0
2.	Geen veiligheidadviseur	1.8.3.1	0	n.v.t.	
3.	Geen vervoerdocument	8.1.2.1 a)	50	13	26,0
4.	Informatie vervoerdocument	5.4.1	50	8	16,0
5.	Niet goed gesloten verpakking SZA	4.1.1.1	50	4	8,0
6.	Gebruik geen/onvoldoende absorptiemateriaal bij vloeibaar afval	4.1.4.1 gelet op P621	27	17	63,0

¹ www.ilent.nl/onderwerpen/transport/gevaarlijke_stoffen/publicaties_en_rapporten/

² Het aantal instellingen waarop de overtreding van toepassing kan zijn

7.	Voorschriften verpakking patiëntenmonsters	4.1.4.1 gelet op P650	38	18	47,4
8.	Kenmerking colli	5.2.1	50	5	10,0
9.	Etikettering colli	5.2.2	50	9	18,0
10.	Voorwaarden voor het vervoer van verontreinigd instrumentarium	2.2.62.1.5.9	34	25	73,5
11.	Niet of onjuist geclassificeerd afval	2.2.62.1.4	50	6	12,0
12.	Lege ongereinigde verpakkingen als bedrijfsafval	1.1.3.5	50	25	50,0
13.	Diversen		50	1	2,0

Toelichting op de overtredingen

- Op één instelling was dit voorschrift niet van toepassing en één instelling voldeed volledig. Bij dertien instellingen was een gedeelte van het personeel opgeleid nadat zij de schriftelijke vooraankondiging van de controles hadden ontvangen.
- Gelet op de vrijstelling in het ADR was geen van de bezochte instellingen verplicht om een ADR veiligheidsadviseur te benoemen. Desondanks hadden 4 instellingen na de vooraankondiging een ADR veiligheidsadviseur gecontracteerd.
- Bij dertien instellingen kon geen vervoerdocument worden overlegd met betrekking tot de afvoer van gevaarlijke (afval)stoffen. Elf instellingen verrichtten dit vervoer in eigen beheer. Acht hiervan maakten hiervoor geen vervoerdocument op.
- Niet alle wettelijke informatie stond vermeld op het vervoerdocument. In een enkel geval ontbrak alle informatie.
- Het betreft hier verkeerd of niet goed gesloten verpakkingen met medisch afval die ten vervoer stonden aangeboden.
- Verpakkingen voor SZA zijn getest voor het vervoer van vaste stoffen. Vloeibaar afval mag hierin verpakt worden mits er voldoende absorberend materiaal is toegevoegd. Dit bleek slechts op 27 klinieken van toepassing te zijn, omdat de overige instellingen geen vloeibaar medisch afval afvoeren.
- Het percentage heeft betrekking op instellingen waar patiëntenmonsters werden afgenomen, verpakt en verzonden. De overtredingen hadden betrekking op de kenmerking en het gebruik van absorptiemateriaal.
- Deze overtreding heeft betrekking op het ontbreken van het UN nummer van de gevaarlijke stof op de verpakking.
- Deze overtreding heeft betrekking op de afmetingen van het etiket of het ontbreken hiervan.
- Bij zestien instellingen werd disposable instrumentarium gebruikt of werd met behulp van een autoclaaf sterilisatie in eigen beheer uitgevoerd.
- Bij vijf instellingen is geconstateerd dat minimale hoeveelheden medisch afval als bedrijfsafval wordt afgevoerd. Bij één instelling betrof het een onjuiste classificatie van chemisch afval.
- De regelgeving voor het vervoer van gevaarlijke stoffen is ook van toepassing op verpakkingen welke leeg en ongereinigd zijn van een gevaarlijke stof. Geconstateerd is dat deze bij de helft van de instellingen terecht kwamen bij het regulier bedrijfsafval.
- Bij één instelling zijn verpakkingen met medisch afval aangetroffen die ruim over het maximum toegestane gewicht waren gevuld.

Overige bevindingen

Bij 36 van de 50 instellingen was de wettelijke meld- en rapportageplicht bij voorvallen en ongevallen met gevaarlijke stoffen niet of onvoldoende geborgd in de bedrijfssystemen of -processen.

Elf instellingen verrichten eigen vervoer van gevaarlijke goederen. Bij drie voertuigen ontbrak het aan brandblusmiddelen en in één voertuig is een onjuiste stuwage van goederen geconstateerd.

De onderzochte doelgroep is te klein en te verscheiden in specialismen om instellingen onderling te vergelijken. Algemeen kan worden gesteld dat instellingen die met ZKN verbonden zijn niet aanmerkelijk beter scoren.

Vergelijking met algemene ziekenhuizen

De overtredingpercentages van dit onderzoek zijn niet één op één te vergelijken met die van de algemene ziekenhuizen die de ILT in 2012 en 2014 heeft bezocht.

Binnen deze ziekenhuizen is bijvoorbeeld de hoeveelheid medisch afval vele malen groter waardoor er ook meer overtredingen kunnen ontstaan. Ook hebben ziekenhuizen, door de aanwezigheid van verschillende laboratoria, die binnen klinieken en ZBC`s meestal niet aanwezig zijn, beduidend meer en ander chemisch afval. Daarnaast is de verscheidenheid in specialismen binnen de klinieken en ZBC`s van invloed op het al dan niet ontstaan van sommige overtredingen. Zo zijn er veel instellingen die vanwege hun specialisme geen vloeibaar medisch afval hebben of geen patiëntenmonsters afnemen terwijl dat in ziekenhuizen altijd het geval is.

Toezicht

De ILT maakt de resultaten van dit onderzoek schriftelijk bekend aan alle eerder aangeschreven instellingen. Zij zal in de tweede helft van 2016 in deze branche nogmaals controles uitvoeren bij een selectie van klinieken en ZBC`s. Bij overtredingen zal ILT direct strafrechtelijk en/of bestuursrechtelijk optreden.

Colofon
Inspectie Leefomgeving en Transport
ILT/Rail & Wegvervoer

Koningskade 4, 2596 AA Den Haag
Postbus 16191, 2500 BD Den Haag
088 489 00 00

www.ilent.nl
@InspectieLenT
Maart 2016, versie 1.0